

به نام خدا

مبانی طراحی پارچه

(راهنمای دایرهای عملی و گام به گام طراحی
موتیف و رایون مبتنی بر پترن بر روی پارچه)

مؤلف: مرضیه هاتف جلیل

موسسه مطالعاتی جهان مهر

ناشر تخصصی هنر

دپارتمان طراحی پارچه و لباس

مؤسسه انتشاراتی جمال هنر

ناشر تخصصی هنر

دپارتمان طراحی پارچه و لباس

مبانی طراحی پارچه

راهنمای کاربردی- عملی و گام به گام طراحی
موتیف و اپورت بندی پترن بر روی پارچه

مؤلف مرضیه هاتف جلیل

ناشر مؤسسه انتشاراتی جمال هنر

ویراستار ادبی، محمد خلیج امیر حسینی

محققه آرش سمیع صفائی اصل

طراحی جلد مریم امیری

امور فنی و چاپ محمد میری، سعید قونسوری قوچانی

نوبت چاپ اول، ۱۳۹۰

تیراژ ۵۰۰ نسخه

شابک ۹۶۴۸۸۵۲۱-۵۶-۷۲۸۵-۶۰-۹۱۱

میدان انقلاب، خیابان انقلاب، خیابان سنیر، پلاک ۴۰

۹۶۴۸۸۵۲۱ - ۶۶۴۸۸۴۷۱ - ۰۸۳۹ - ۰۹۱۰ - ۰۹۱۲۵۴۷۰۴۱۰

info@jamalhonar.com

@jamalhonar

کلیه حقوق محفوظ و متعلق به مؤسسه انتشاراتی جمال هنر می باشد

سرشناسه

عنوان و نام پدیدآور

مشخصات نشر

مشخصات ظاهری

شابک

وضعیت فهرست نویسی

عنوان دیگر

موضوع

موضوع

موضوع

موضوع

موضوع

موضوع

رده بندی کنگره

رده بندی دیویی

شماره کتابشناسی ملی

هاتف جلیل، مرضیه، ۱۳۶۶-

مبانی طراحی پارچه: (راهنمای کاربردی- عملی و گام به گام طراحی موتیف و اپورت بندی

پترن بر روی پارچه) / مؤلف مرضیه هاتف جلیل.

تهران: جمال هنر، ۱۳۹۷.

۱۴۴ص: مصور (رنگی).

978-600-7285-56-5

فیبا

راهنمای کاربردی - عملی و گام به گام طراحی موتیف و اپورت بندی پترن بر روی پارچه

پارچه - طرح

Textile design

نقاشی روی پارچه

Textile painting

نساجی هنری

Textile industry, Artistic*

TS۱۴۷۵/۵۲م ۱۳۹۷

۶۷۷/۰۲۲

۵۴۱۵۲۱۶

فهرست

۷	مقدمه
۹	فصل اول: مفاهیم و مبانی طراحی اولیه و ایجاد موتیف و پترن
۱۰	۱-۱ نقطه
۱۱	۲-۱ خط
۱۳	۳-۱ سطح
۱۵	۴-۱ حجم
۱۵	۵-۱ بافت
۱۷	۶-۱ ترکیب‌بندی (کمپوزیسیون)
۲۰	۷-۱ ریتم
۲۱	۸-۱ حرکت
۲۱	۹-۱ تناسبات
۲۲	۱۰-۱ تباين (کنتراست)
۲۴	۱۱-۱ مقیاس
۲۶	۱۲-۱ رنگ
۳۰	۱۳-۱ شکل (فرم)
۳۱	۱۴-۱ آفرینش شکل نقش جدید موتیف
۳۵	فصل دوم: راپورت‌بندی برای ایجاد پترن
۳۸	۱-۲ انواع راپورت‌بندی
۳۸	۱-۱-۲ راپورت ساده Block Repeat
۴۱	۲-۱-۲ راپورت عرضی Brick Repeat
۴۳	۳-۱-۲ راپورت پرشی-طولی Drop Repeat
۴۴	۴-۱-۲ راپورت آینه‌ای عرضی Composite Repeat
۶۰	۲-۲ مبانی ترکیب‌های نقوش در طراحی پارچه
۷۷	فصل سوم: انجام عملی طراحی پارچه از ایده تا اجرا
۷۷	۱-۳ معرفی اختصاری طراحی پارچه
۷۹	۲-۳ تفاوت‌هایی بین طراحی پارچه با سایر طراحی‌ها
۸۰	۳-۳ منابع الهام و سبک‌ها طراحی
۸۵	۴-۳ جمع‌آوری ایده‌هایی برای طراحی
۸۸	۵-۳ المان و پایه‌های طراحی پارچه
۹۲	۶-۳ طراحی گام به گام
۱۱۹	۷-۳ روش‌هایی برای اجرای طرح روی پارچه
۱۲۲	۸-۳ پورتفولیو یا نمونه‌کاری طراحی
۱۲۵	پترن‌های طراحی شده و کاربرد آن‌ها بر روی پارچه مصرفی
۱۴۲	منابع

مقدمه:

هنری که به‌طور آشکار قابل لمس است هنری است که می‌توان با آن زندگی کرد. این نوع هنر یکی از انواع هنرهای تجسمی است که حالات رفتاری و طبیعت ما را خلق می‌کند. همواره هماهنگی به وجود آمده توسط عناصر در قسمت‌های ظریف و حساس خط‌ها و اجسام در ذهن ما انعکاس داده می‌شود. تکرار پترن‌ها به ما حس آرامش می‌دهد و معجزه‌های طراحی تصورات ما را به جریان در می‌آورد.

«اسکار وایلد»

این کتاب در برگرداندن احساسات و زیبایی ذهن نویسنده بر روی پارچه است. همواره افراد توسط پترن‌های زیبا مذبذب و رنجور می‌شوند. همیشه در جستجو میان کتابخانه‌های هنری، کتاب‌فروشی‌ها و در زمینه آموزش رشته طراحی پارچه در دانشگاه‌ها، خلأ حضور کتابی یکپارچه و گام به گام که بتواند دانش و بیان علاقه‌مندان به طراحی پارچه را برای خلق پترن توسط راپورت‌بندی راغب و راهنمایی کند نیافتم و همواره بر آن بودم که روزی دست به این کار مهم و رؤیایی بزنم. با تشکر از دست‌اندرکاران و مسئولین انتشارات به تلاش و مهربان جمال هنر که من را در تحقق این رؤیا پشتیبانی کرد. از این‌رو کتاب «مبانی طراحی پارچه» اولین کتاب کاربردی - عملی در زمینه طراحی پارچه است که گام به گام به بررسی و طراحی پترن و راپورت‌بندی پترن بر روی پارچه می‌پردازد. در ابتدا برای درک طراحی بر روی پارچه، نیاز به شناخت و لمس هنرهای تجسمی و بدون شک هنرهای بصری داریم. همه آثار هنرهای تجسمی از عناصر صریح شکل یافته‌اند و این عناصر در درون با یکدیگر روابط پرشوری دارند و بدون هم، اثری را خلق نمی‌کنند. به‌کارگیری درست عناصر نکته بسیار مهمی در شروع طراحی است. از این‌رو در این کتاب به این ضرورت این امر، به مفاهیم و مبانی طراحی اولیه و ایجاد موتیف و پترن با توجه به رویکرد هنرهای تجسمی پرداخته شده است. در فصل دوم پس از آشنایی با عناصر طراحی و خلق موتیف به‌طور مفصل به بررسی رابطه راپورت‌بندی‌هایی برای ایجاد پترن اشاره می‌شود. در این کتاب سعی شده است تمامی راپورت‌بندی‌های لازم که در طراحی پارچه مورد استفاده و کاربردی هستند، به‌صورت گام به گام بیان شود. از این‌رو با بررسی دنیای طراحی پارچه و آثار موجود در آن، توانستیم «پنجاه و پنج» نوع راپورت‌بندی مهم و بیش از ده نوع ترکیب‌بندی نقوش به همراه آموزش گام به گام آن‌ها را به تصویر بکشیم. گفتنی است با تغییر عناصر بصری در هر یک از این «پنجاه و پنج» نوع راپورت‌بندی طراح می‌تواند آثار برجسته و متفاوتی را خلق کند. در گام نهایی و فصل سوم که درواقع قسمت عملی این کتاب است سعی شده است که اجرای عملی طراحی پارچه از ایده تا اجرا به‌صورت گام به گام به همراه مطالب آموزشی و تصویرسازی قرار گیرد. امید است که این کتاب بتواند جای خالی مفاهیم راپورت‌بندی که در آموزش طراحی پارچه بسیار مهم و ضروری است را پر کند.

هنرمند و پیروز باشید.

مرضیه هاتف